Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 25ης Ιανουαρίου 2017 [1]

«Προδικαστική παραπομπή — Τελωνειακή ένωση — Γένεση τελωνειακής οφειλής κατόπιν παράτυπης εισαγωγής εμπορευμάτων — Έννοια του οφειλέτη — Υπάλληλος νομικού προσώπου που φέρει την ευθύνη για την παράτυπη εισαγωγή — Προσδιορισμός δόλου ή πρόδηλης αμέλειας»

Στην υπόθεση C-679/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Finanzgericht Baden-Württemberg (φορολογικό δικαστήριο Βάδης-Βυρτεμβέργης, Γερμανία) με απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Ultra-Brag AG

κατά

Hauptzollamt Lörrach,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, M. Βηλαρά (εισηγητή), J. Malenovský, M. Safjan και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την L. Grønfeldt καθώς και από τον M. Wasmeier,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Οκτωβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, και του άρθρου 212α του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1791/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006 (ΕΕ 2006, L 363, σ. 1) (στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Ultra-Brag AG, εφοδιαστικής επιχειρήσεως, που παρέχει μεταξύ άλλων υπηρεσίες μεταφορών στα εσωτερικά ευρωπαϊκά ύδατα, και του Hauptzollamt Lörrach (κεντρικού τελωνείου του Lörrach, Γερμανία) σχετικά με την εξόφληση τελωνειακής οφειλής η οποία γεννήθηκε λόγω παράτυπης εισαγωγής εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο τελωνειακός κώδικας καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1).

4 Το άρθρο 38, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα προέβλεπε τα εξής:

«Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας πρέπει να προσκομίζονται χωρίς καθυστέρηση από το πρόσωπο που πραγματοποίησε την είσοδο αυτή, χρησιμοποιώντας κατά περίπτωση, την οδό που καθορίζει η τελωνειακή αρχή και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την αρχή αυτή:

α) είτε στο τελωνείο που καθορίζει η τελωνειακή αρχή ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο που καθορίζει ή εγκρίνει η αρχή αυτή·

[…]».

5 Το άρθρο 40 του εν λόγω κώδικα προέβλεπε τα ακόλουθα:

«Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας προσκομίζονται στο τελωνείο από το πρόσωπο που τα εισκομίζει στο εν λόγω έδαφος ή, κατά περίπτωση, από το πρόσωπο που αναλαμβάνει τη μεταφορά των εμπορευμάτων μετά την είσοδο αυτήν, εκτός από την περίπτωση μεταφορικών μέσων τα οποία απλώς διασχίζουν τον εναέριο χώρο ή τα χωρικά ύδατα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, χωρίς στάση σε αυτό. Το πρόσωπο που προσκομίζει τα εμπορεύματα παραπέμπει στη συνοπτική διασάφηση ή την τελωνειακή διασάφηση η οποία έχει κατατεθεί προηγουμένως για τα εμπορεύματα αυτά.»

6 Κατά το άρθρο 185, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα:

«Τα κοινοτικά εμπορεύματα τα οποία, αφού εξαχθούν εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας επανεισάγονται στο έδαφος αυτό και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία μέσα σε διάστημα τριών ετών, απαλλάσσονται από τους εισαγωγικούς δασμούς, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.»

7 Το άρθρο 202 του ίδιου κώδικα όριζε τα ακόλουθα:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από την παράτυπη εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς

[...]

Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, θεωρείται ως "παράτυπη εισαγωγή" κάθε εισαγωγή κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 έως 41 και του άρθρου 177, δεύτερη περίπτωση.

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται τη στιγμή της παράτυπης εισαγωγής.

3. Οφειλέτες είναι:

— το πρόσωπο που ενήργησε την παράτυπη εισαγωγή,

— τα πρόσωπα τα οποία συνήργησαν σ' αυτήν, ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη, καθώς και

— τα πρόσωπα που απέκτησαν ή κατείχαν το εν λόγω εμπόρευμα και γνώριζαν ή λογικά όφειλαν να γνωρίζουν, τη στιγμή της απόκτησης ή παραλαβής του, ότι επρόκειτο για εμπόρευμα που έχει εισαχθεί αντικανονικά.»

8 Το άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα είχε ως ακολούθως:

«Όταν η τελωνειακή νομοθεσία προβλέπει ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση εμπορεύματος λόγω της φύσης ή του ιδιαίτερου προορισμού του, ατέλεια ή ολική ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς ή τους εξαγωγικούς δασμούς, δυνάμει των άρθρων 21, 82, 145 ή 184 έως 187, η ως άνω ευνοϊκή μεταχείριση, ατέλεια ή απαλλαγή εφαρμόζεται επίσης σε περιπτώσεις όπου η τελωνειακή οφειλή γεννάται δυνάμει των άρθρων 202 έως 205, 210 ή 211, εφόσον από τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου δεν διαφαίνεται δόλος ή πρόδηλη αμέλεια και εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει την απόδειξη ότι πληρούνται οι άλλοι όροι εφαρμογής της ευνοϊκής μεταχείρισης, της ατέλειας ή της απαλλαγής.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Στις 25 Μαΐου 2010 η Ultra-Brag εξήγαγε με ποταμόπλοιο από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης προς το Birsfelden (Ελβετία) δύο μετασχηματιστές συνοδευόμενους από δύο φορτία που περιελάμβαναν το καθένα δύο κυλίνδρους.

10 Ένας υπάλληλος της Ultra-Brag, ειδικός στη μεταφορά βαρέων εμπορευμάτων, ο οποίος κατείχε τη θέση του υπεύθυνου εξαγωγών, όταν πληροφορήθηκε την ίδια ημέρα, ήτοι στις 25 Μαΐου 2010, ότι το πλοίο που έπρεπε να φορτώσει την επομένη μια τουρμπίνα στο Στρασβούργο (Γαλλία) για να τη μεταφέρει στην Αμβέρσα (Βέλγιο) υπέστη βλάβη, σχεδίασε να αποστείλει στον πρώτο από τους λιμένες αυτούς το πλοίο το οποίο είχε μεταφέρει τους δύο μετασχηματιστές και τα δύο φορτία με δύο κυλίνδρους χωρίς να έχουν εκφορτωθεί ένας από τους μετασχηματιστές και οι δύο κύλινδροί του. Συναφώς, ζήτησε καταρχάς πληροφορίες από τις ελβετικές τελωνειακές αρχές για τις διατυπώσεις στις οποίες έπρεπε να προβεί προς τούτο. Οι αρχές αυτές του γνωστοποίησαν ότι η επανεξαγωγή στην Ένωση για σύντομο διάστημα δεν έθετε πρόβλημα, έπρεπε όμως να ενημερωθούν σχετικά οι

γερμανικές τελωνειακές αρχές. Κατόπιν βλάβης του αυτοκινήτου του, ο ως άνω υπάλληλος δεν μπόρεσε να ενημερώσει τις τελευταίες αυτές αρχές πριν από το τέλος του ωραρίου λειτουργίας της αρμόδιας γερμανικής τελωνειακής υπηρεσίας.

11 Προκειμένου να τηρήσει το ωράριο φορτώσεως της τουρμπίνας στο Στρασβούργο, ο ως άνω υπάλληλος ενημέρωσε τον πλοίαρχο του πλοίου το βράδυ της 25ης Μαΐου 2010 ότι έπρεπε να αναχωρήσει για τον προορισμό αυτό με τον μετασχηματιστή και τους δύο κυλίνδρους. Τα εν λόγω εμπορεύματα δεν προσκομίστηκαν στις γερμανικές τελωνειακές αρχές κατά τη διέλευση των συνόρων.

12 Στις 26 Μαΐου 2010 ο ως άνω υπάλληλος επικοινώνησε με τις γερμανικές τελωνειακές αρχές.

13 Στις 27 Μαΐου 2010 το πλοίο έφθασε στον λιμένα της Βασιλείας (Ελβετία) για να εκφορτώσει εκεί τον μετασχηματιστή και τους δύο κυλίνδρους, ενώ η τουρμπίνα παρέμεινε στο σκάφος για να μεταφερθεί στην Αμβέρσα. Οι γερμανικές τελωνειακές αρχές διαπίστωσαν τότε την ύπαρξη του μετασχηματιστή και των δύο κυλίνδρων στο πλοίο.

14 Με πράξη βεβαιώσεως εισαγωγικών δασμών της 9ης Αυγούστου 2010, το κεντρικό τελωνείο του Lörrach ζήτησε από την Ultra-Brag την καταβολή δασμών ύψους 122 470,07 ευρώ χωρίς να προσδιορίσει άλλον οφειλέτη πέραν της ιδίας.

15 Μετά την απόρριψη σχετικής ενστάσεώς της, η Ultra-Brag άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht Baden-Württemberg (φορολογικού δικαστηρίου Βάδης-Βυρτεμβέργης, Γερμανία). Υποστήριξε ότι δεν υπήρχε λόγος επιβολής εισαγωγικών δασμών, διότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις απαλλαγής τους οποίους προβλέπει το άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα. Ισχυρίστηκε ότι δεν διέπραξε ούτε πρόδηλη αμέλεια, δεδομένου ότι ανέθεσε την εκπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων σε ειδικευμένο συνεργάτη, ούτε παρέβη τις υποχρεώσεις εποπτείας που υπείχε.

16 Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι ένας εργοδότης μπορεί να λογίζεται ως οφειλέτης τελωνειακής οφειλής κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κώδικα αν μπορεί να θεωρηθεί ως υπεύθυνος, λόγω των ενεργειών του, για την παράτυπη εισαγωγή του εμπορεύματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι ενέργειες αυτές μπορούν να εξομοιωθούν προς παράτυπη εισαγωγή η οποία μπορεί να του καταλογιστεί. Επισημαίνει ότι το κριτήριο με βάση το οποίο πρέπει να εξετάζονται οι ενέργειες ενός εργοδότη-νομικού προσώπου δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί, ιδίως όσον αφορά το αν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον οι ενέργειες των οργάνων του νομικού προσώπου ή αν πρέπει επίσης να συνεκτιμώνται οι ενέργειες συνεργάτη του οι οποίες αποτελούν την άμεση αιτία της παράτυπης εισαγωγής, εφόσον ο εν λόγω συνεργάτης είναι υπεύθυνος, εντός του νομικού προσώπου, για τη μεταφορά των εμπορευμάτων.

17 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης για τη συμμετοχή της Ultra-Brag στην παράτυπη εισαγωγή των εμπορευμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, ειδικότερα υπό το πρίσμα του υποκειμενικού στοιχείου το οποίο απαιτεί η διάταξη αυτή, όπως προκύπτει από τη χρήση των όρων «ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη [η εισαγωγή]». Κατά το δικαστήριο αυτό, για να εκτιμηθεί το ως άνω υποκειμενικό στοιχείο είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί αν η σχετική εκτίμηση πρέπει να πραγματοποιηθεί από τη σκοπιά του υπαλλήλου της Ultra-Brag ή των οργάνων της.

18 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να εξεταστεί αν πληρούται η σχετική με την πρόδηλη αμέλεια προϋπόθεση, προς απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 212α του εν λόγω κώδικα, ενώ η σχετική εκτίμηση πρέπει να πραγματοποιηθεί λαμβανομένων υπόψη των ενεργειών του υπαλλήλου ο οποίος πράγματι προέβη στην επίμαχη στην κύρια δίκη πράξη.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Finanzgericht Baden-Württemberg (φορολογικό δικαστήριο Βάδης-Βυρτεμβέργης) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα τρία ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1. Έχει το άρθρο 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα την έννοια ότι ένα νομικό πρόσωπο καθίσταται οφειλέτης τελωνειακής οφειλής κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, υπό την ιδιότητα του προσώπου που προέβη στην εισαγωγή των εμπορευμάτων, αν ένας από τους υπαλλήλους του –που δεν είναι νόμιμος εκπρόσωπός του– ο οποίος ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του είναι υπαίτιος της παράτυπης εισαγωγής;

2. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Έχει το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα την έννοια ότι:

α) ένα νομικό πρόσωπο συνήργησε στην παράτυπη εισαγωγή (ακόμη και) όταν ένας από τους υπαλλήλους του –που δεν είναι νόμιμος εκπρόσωπός του– ο οποίος ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του μετέσχε στην εισαγωγή αυτή και

β) στην περίπτωση της συνέργειας νομικών προσώπων στην παράτυπη εισαγωγή, η εκτίμηση της συνδρομής τού κατά την εν λόγω διάταξη υποκειμενικού στοιχείου –"ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη"– πρέπει να γίνεται ως προς το φυσικό πρόσωπο που ασχολήθηκε με την υπόθεση ως υπάλληλος του νομικού προσώπου, ακόμη και αν το εν λόγω φυσικό πρόσωπο δεν είναι νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου;

3. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ή το δεύτερο ερώτημα:

Έχει το άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα την έννοια ότι, προκειμένου για νομικά πρόσωπα, κατά την εκτίμηση του αν από τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου διαφαίνεται δόλος ή πρόδηλη αμέλεια πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η συμπεριφορά του νομικού προσώπου και/ή των οργάνων του, ή πρέπει να καταλογίζεται στο νομικό πρόσωπο η συμπεριφορά ενός φυσικού προσώπου το οποίο εργάζεται στο νομικό πρόσωπο και ασχολήθηκε με την υπόθεση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

20 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, κατά το άρθρο 202, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, τελωνειακή οφειλή γεννάται σε περίπτωση παράτυπης εισαγωγής εμπορεύματος. Κατά την ίδια διάταξη, εισαγωγή εμπορεύματος θεωρείται παράτυπη εφόσον το εμπόρευμα δεν έχει προσκομιστεί στο τελωνείο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 38 έως 41 του εν λόγω κώδικα.

21 Επιπλέον, οι διατάξεις του άρθρου 202, παράγραφος 3, του ίδιου κώδικα σκοπό έχουν τον προσδιορισμό των οφειλετών της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της παράτυπης εισαγωγής εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης, τούτο δε προς το γενικό συμφέρον της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

22 Προς τούτο, οι τρεις περιπτώσεις του άρθρου 202, παράγραφος 3, του ως άνω κώδικα περιγράφουν την ανάμειξη του προσώπου που πρέπει να θεωρείται οφειλέτης λόγω της συμμετοχής του στην παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων. Η πρώτη περίπτωση προσδιορίζει ως οφειλέτη το πρόσωπο που προέβη στην παράτυπη εισαγωγή, δηλαδή εκείνο που κανονικά θα έπρεπε να προβεί στις ενέργειες του εκτελωνισμού και να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις διασαφήσεως. Η δεύτερη και η τρίτη

περίπτωση αφορούν τα πρόσωπα τα οποία, καίτοι δεν είναι υπεύθυνα για τις ενέργειες του εκτελωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κώδικα, εντούτοις εμπλέκονται στην παράτυπη εισαγωγή, είτε πριν είτε μετά από αυτήν.

23 Η απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί υπό το πρίσμα των ως άνω παρατηρήσεων.

Επί του πρώτου ερωτήματος

24 Με το πρώτο του ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί, κατά βάση, αν το άρθρο 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι ένα νομικό πρόσωπο, του οποίου υπάλληλος που δεν είναι ο νόμιμος εκπρόσωπός του είναι υπεύθυνος για την παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, μπορεί να θεωρηθεί ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της ως άνω εισαγωγής.

25 Καταρχάς, από το γράμμα του άρθρου 202, παράγραφος 3, του εν λόγω κώδικα προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να καθορίσει ευρέως τα πρόσωπα που μπορούν να αναγνωρίζονται ως οφειλέτες της τελωνειακής οφειλής σε περίπτωση παράτυπης εισαγωγής εμπορεύματος που βαρύνεται με εισαγωγικούς δασμούς και ότι θέλησε επίσης να προβλέψει κατά τρόπο ολοκληρωμένο τις προϋποθέσεις προσδιορισμού των οφειλετών της τελωνειακής οφειλής (βλ. αποφάσεις της 23ης Σεπτεμβρίου 2004, Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, σκέψεις 25 και 39· της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 38, καθώς και της 17ης Νοεμβρίου 2011, Jestel, C-454/10, EU:C:2011:752, σκέψεις 12 και 13).

26 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του κώδικα αυτού αφορά το «πρόσωπο» το οποίο προέβη στην παράτυπη εισαγωγή, χωρίς να διευκρινίζει αν πρόκειται για φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Επομένως, μπορεί να θεωρηθεί ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής οποιοδήποτε «πρόσωπο» κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, ήτοι αυτό που πρέπει να θεωρηθεί ως υπεύθυνο, λόγω των ενεργειών του, για την παράτυπη εισαγωγή του εμπορεύματος (βλ. αποφάσεις της 23ης Σεπτεμβρίου 2004, Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, σκέψη 26, καθώς και της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 39).

27 Εν προκειμένω, σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η εισαγωγή εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης πραγματοποιήθηκε από τον πλοίαρχο του πλοίου το οποίο τα μετέφερε σε ποτάμιο λιμένα ευρισκόμενο στο εν λόγω έδαφος, κατόπιν εντολής του υπευθύνου εξαγωγών της επιχειρήσεως που απασχολεί και τα δύο αυτά άτομα. Ο ως άνω πλοίαρχος είναι το πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 40 του τελωνειακού κώδικα, όφειλε να προσκομίσει τα εμπορεύματα στο τελωνείο παραπέμποντας στη συνοπτική διασάφηση ή την τελωνειακή διασάφηση που προβλέπει το άρθρο αυτό.

28 Μη ενεργώντας με τον τρόπο αυτόν, ο πλοίαρχος του πλοίου προέβη σε παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, πράγμα το οποίο, δυνάμει του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κώδικα, τον καθιστά οφειλέτη της γεννηθείσας τελωνειακής οφειλής.

29 Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι ένας υπάλληλος εισάγει παρατύπως εμπορεύματα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης δεν αποκλείει το ενδεχόμενο το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην υπηρεσία του οποίου εργάζεται ο υπάλληλος αυτός να μπορεί να λογίζεται ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της ως άνω παράτυπης εισαγωγής δυνάμει του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του ίδιου κώδικα.

30 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, όταν, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ένας υπάλληλος προβαίνει σε παράτυπη εισαγωγή ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων τα οποία του έχει αναθέσει ο εργοδότης του και εκτελώντας τις εντολές που του έχουν δοθεί συναφώς από άλλον υπάλληλο του εργοδότη εξουσιοδοτημένο προς τούτο στο πλαίσιο των δικών του καθηκόντων, ο πρώτος υπάλληλος απλώς ενεργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη του.

31 Όταν όμως η παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πραγματοποιείται από υπάλληλο στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη, ο εργοδότης αυτός πρέπει να λογίζεται ως το πρόσωπο το οποίο, με τις ενέργειές του, είναι υπεύθυνο για την ως άνω παράτυπη εισαγωγή (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2004, Spedition Ulustrans, C-414/02, EU:C:2004:551, σκέψη 29).

32 Επομένως, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ο εργοδότης μπορεί να λογίζεται ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της παράτυπης εισαγωγής εμπορευμάτων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

33 Εξάλλου, το γεγονός ότι ούτε ο υπάλληλος που είναι υπεύθυνος για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων ούτε ο προϊστάμενος του υπαλλήλου αυτού ο οποίος του έδωσε τις σχετικές εντολές είναι νόμιμοι εκπρόσωποι του νομικού προσώπου στην υπηρεσία του οποίου εργάζονται δεν επηρεάζει το ως άνω συμπέρασμα, διότι η εφαρμογή του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έναντι του εργοδότη του υπαλλήλου που είναι υπεύθυνος για την παράτυπη εισαγωγή δεν απαιτεί καμία άλλη προϋπόθεση πέραν εκείνης κατά την οποία ο εν λόγω εργοδότης πρέπει να έχει την ιδιότητα του «προσώπου» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

34 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι ένα νομικό πρόσωπο, του οποίου υπάλληλος που δεν είναι ο νόμιμος εκπρόσωπός του είναι υπεύθυνος για την παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, μπορεί να λογίζεται ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της ως άνω εισαγωγής, όταν ο εν λόγω υπάλληλος εισήγαγε το επίμαχο εμπόρευμα ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων που του έχει αναθέσει ο εργοδότης του και εκτελώντας τις εντολές που του έχουν δοθεί συναφώς από άλλον υπάλληλο του εργοδότη, εξουσιοδοτημένο προς τούτο στο πλαίσιο των δικών του καθηκόντων, και ενήργησε με τον τρόπο αυτόν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη του.

35 Δεδομένης της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα.

Επί του τρίτου ερωτήματος

36 Με το τρίτο ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, για να χαρακτηριστεί, έναντι ενός εργοδότη-νομικού προσώπου, μια πράξη ως δόλος ή ως πρόδηλη αμέλεια κατά την έννοια του άρθρου αυτού, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η συμπεριφορά του ίδιου του εργοδότη, αλλά να καταλογίζεται σε αυτόν και η συμπεριφορά του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων του εν λόγω νομικού προσώπου που ήταν επιφορτισμένοι με την εισαγωγή του επίμαχου εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο των καθηκόντων καθενός από τους υπαλλήλους αυτούς.

37 Κατά το άρθρο 212α του εν λόγω κώδικα, η ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση, η ατέλεια ή η ολική ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς ή τους εξαγωγικούς δασμούς που προβλέπονται από την τελωνειακή ρύθμιση έχει εφαρμογή και στις περιπτώσεις όπου η τελωνειακή οφειλή γεννάται δυνάμει

των άρθρων 202 έως 205 του ίδιου κώδικα, εφόσον από τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου δεν διαφαίνεται δόλος ή πρόδηλη αμέλεια και εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει αποδείξεις ότι πληρούνται «οι άλλοι όροι εφαρμογής» της ευνοϊκής μεταχειρίσεως, της ατέλειας ή της απαλλαγής.

38 Η έννοια του «ενδιαφερομένου» στο άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα πρέπει να νοείται, λαμβανομένου υπόψη του γράμματος της διατάξεως αυτής, ως αφορώσα κάθε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, που λογίζεται ως οφειλέτης τελωνειακής οφειλής δυνάμει ενός εκ των άρθρων 202 έως 205 του εν λόγω κώδικα, ιδίως επειδή το εν λόγω πρόσωπο, με τις ενέργειές του, είναι υπεύθυνο για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

39 Υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, για να εκτιμηθεί η ύπαρξη δόλου ή πρόδηλης αμέλειας εκ μέρους εργοδότη-νομικού προσώπου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η συμπεριφορά του ίδιου του εργοδότη, αλλά και η συμπεριφορά του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων οι οποίοι, ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων που τους έχει αναθέσει ο εργοδότης και ασκώντας τις αρμοδιότητές τους στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη τους, ήταν υπεύθυνοι για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων.

40 Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το γεγονός ότι οι ως άνω υπάλληλοι δεν είναι όργανα ή νόμιμοι εκπρόσωποι του νομικού προσώπου στην υπηρεσία του οποίου εργάζονται δεν επηρεάζει το συμπέρασμα ότι, υπό τις συνθήκες περί των οποίων γίνεται λόγος στην προηγούμενη σκέψη, η ύπαρξη δόλου ή πρόδηλης αμέλειας εργοδότη-νομικού προσώπου εκτιμάται λαμβανομένης επίσης υπόψη της συμπεριφοράς των εν λόγω υπαλλήλων.

41 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 212α του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, για να χαρακτηριστεί μια πράξη έναντι ενός εργοδότη-νομικού προσώπου ως δόλος ή ως πρόδηλη αμέλεια κατά το άρθρο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η συμπεριφορά του ίδιου του εργοδότη, αλλά να καταλογίζεται σε αυτόν και η συμπεριφορά του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων του εν λόγω νομικού προσώπου οι οποίοι κατέστησαν υπεύθυνοι για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων, ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων που τους ανέθεσε ο εργοδότης τους και ασκώντας τις αρμοδιότητές τους στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη αυτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

42 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1791/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, έχει την έννοια ότι ένα νομικό πρόσωπο, του οποίου υπάλληλος που δεν είναι ο νόμιμος εκπρόσωπός του είναι υπεύθυνος για την παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να λογίζεται ως οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω της ως άνω εισαγωγής, όταν ο εν λόγω υπάλληλος εισήγαγε το επίμαχο εμπόρευμα ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων που του έχει αναθέσει ο εργοδότης του και εκτελώντας τις εντολές που του έχουν δοθεί συναφώς από άλλον υπάλληλο του εργοδότη, εξουσιοδοτημένο προς τούτο στο πλαίσιο των δικών του καθηκόντων, και ενήργησε με τον τρόπο αυτόν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη του.

2) Το άρθρο 212α του κανονισμού 2913/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1791/2006, έχει την έννοια ότι, για να χαρακτηριστεί μια πράξη έναντι ενός εργοδότη-νομικού προσώπου ως δόλος ή ως πρόδηλη αμέλεια κατά το άρθρο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η συμπεριφορά του ίδιου του εργοδότη, αλλά να καταλογίζεται σε αυτόν και η συμπεριφορά του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων του εν λόγω νομικού προσώπου οι οποίοι κατέστησαν υπεύθυνοι για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων, ενεργώντας στο πλαίσιο των καθηκόντων που τους ανέθεσε ο εργοδότης τους και ασκώντας τις αρμοδιότητές τους στο όνομα και για λογαριασμό του εργοδότη αυτού.

(υπογραφές)